

Open Access Policy Alignment Strategies
for European Union Research

PASTEUR4OA

Türkiye’de Açık Erişim Politikaları

Güleda Doğan, guledaduziyol@gmail.com

Hacettepe Üniversitesi

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü

Açık Erişim Politikası Nedir?

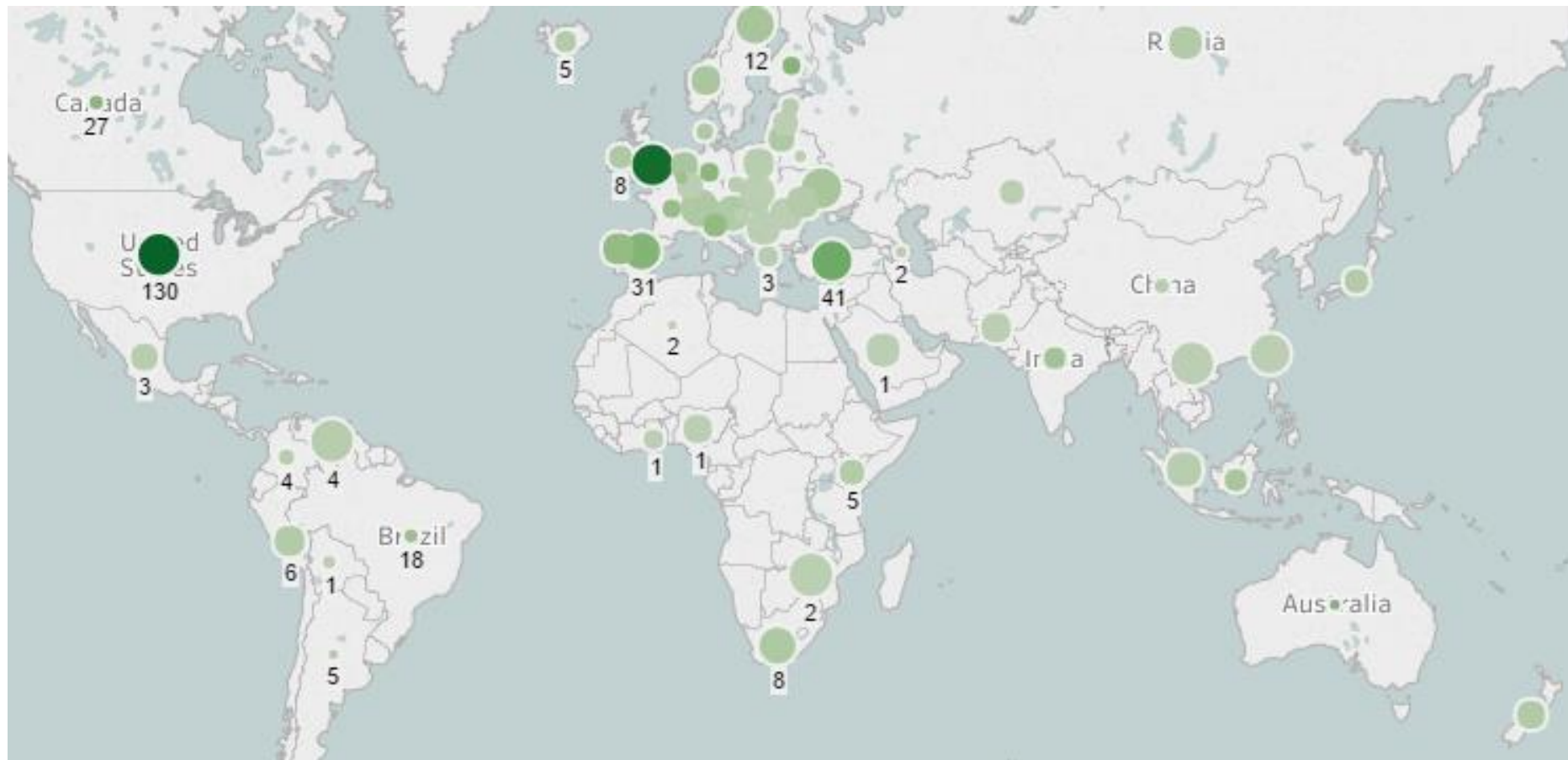
- Açık arşive ilişkin kurallar
 - Yayın eklemek zorunlu mu, öneriliyor mu?
 - Eklenen yayınların açık erişimli olması zorunlu mu, öneriliyor mu?
 - Araştırma değerlendirme için arşive giriş ön koşul mu? (atama, yükselme vb.)
 - Hangi tür materyaller yer alacak? (Tez, araştırma makalesi, bildiri, kitap, kitap bölümü, ders notu, araştırma verisi, ...)
 - Eklenecek tam metin sürümü hangisi olmalı? (Yayımlanmış sürüm, yazar son kopyası, ...)
 - Muafiyet söz konusu mu? Evet ise hangi durumlarda? (Örneğin, patent başvurusu)

Açık Erişim Politikası Nedir?

- Açık arşive ilişkin kurallar
 - Kaydı girilen yayın tam metinleri ne zaman erişime açılacak? (Yayına kabul edildiği zaman, yayınlandığı zaman, ambargo süresi sonunda, ...)
 - Hak sahibi kim? (Yazar, kurum/fon sağlayıcı, ...)
 - Ambargo süresi (Yok, 6 ay, 12 ay, 12 ay+, ...)
 - Açık lisanslama şartları (Yok, CC-BY, CC-BY-NC, ...)
 - Ücretli açık erişim dergilerinde yayın yapma (altın yol) destekleniyor mu?
 - Makale işlem ücreti (APC) için destek sağlanıyor mu?

Dünya'da Açık Erişim Politikaları

- 789 açık erişim politikası (2015 AE 733)
- %60 Avrupa
- %90 kurumsal açık erişim politikası, %17 fon sağlayıcı politikası
- Yarısından fazlası zorunlu politikalar

Dünya'daki İlk Açık Erişim Politikası Örnekleri

- Minho Üniversitesi, Portekiz,
<http://repositorium.sdum.uminho.pt/>

Dünya'daki İlk Açık Erişim Politikası Örnekleri

- Minho Üniversitesi

- Kurumsal arşiv: 2003
- Kurumsal kendi kendine arşivleme politikası: 2005
- Politikanın gözden geçirilmesi: 2010
- Yeni politikada bilimsel yayınların bir kopyasını yayından hemen sonra depolama ve tüm resmi yayın listelerinde RepositóriUM'deki sürüme bağlantı vermek **zorunlu**

Dünya'daki İlk Açık Erişim Politikası Örnekleri

- Barselona Özerk Üniversitesi (UAB), İspanya
<http://ddd.uab.cat/>

UAB
Universitat Autònoma
de Barcelona

guest :: login

Search Submit Help Personalize Servei de Biblioteques Sobre el DDD Català English Español

Search 149,558 records for:

any field Search Search Tips Advanced Search

Narrow by collection:

- ☒ **Course materials** (53,621)
Student guides (20) Memòries de titulacions (227) Exams (5,585) Course programs (Study plans) (47,541) Teaching resources (248)
- ☒ **Books and collections** (3,268)
Books (2,198) Book chapters (593) Institutional documents (356) UAB Libraries guides (122)
- ☒ **Research literature** (15,332)
Studies (661) Patents (99) Preprints (450) Doctoral theses (6,414) Bachelor's degree final project (3,200) Dissertations (3,064) Working papers (1,445)
- ☒ **Periodical publications** (2,037)
Annual reports (706) Newsletters (1,044) Journals (288)

Research centers and groups

OPEN ACCESS

Dünya'daki İlk Açık Erişim Politikası Örnekleri

- Barselona Özerk Üniversitesi (UAB), İspanya
 - Kurumsal arşiv: 2008
 - Kurumsal kendi kendine arşivleme politikası: 2002
 - 2008 yılında rektörlük onayı ile depolama **zorunlu**

Türkiye'deki İlk Açık Erişim Politikası

- İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Senato Karar Tarihi: 08.10.2013

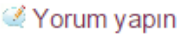
Ülkemizin ilk “Zorunlu Açık Erişim Politikası”-İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
AÇIK ERİŞİM POLİTİKASI

947 kez okundu.

21 Kasım 2013 Yazan bbyhaber

Kategori Genel

POLİTİKA BAŞLIĞI:

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYTE) bünyesinde yapılan akademik çalışın arşivleme, uzun dönemli derleme ve dijital koruma.

BAĞLAM:

Özellikle ileri düzeyde eğitim-öğretim, araştırma, üretim, yayın ve danışma kurulmuş olan İYTE, Türkiye Cumhuriyeti'nin çıkarlarına ve kalkınmasına hizmet eden en geniş çevrelere sunulmasını ilke edinmiştir. Bir devlet üniversitesi

 2 1 0

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü (İYTE) ev sahipliğinde düzenlenen 2. Ulusal Açık Erişim Çalıştayı esnasında İYTE Rektörü tarafından duyurulan “Zorunlu Açık Erişim Politikası”, İYTE Senatosu tarafından 08/10/2013 tarihli karar ile onaylandı. Aşağıda yer alan bu dokümanı tüm üniversiteler, hazırlayacakları Açık Erişim politika çalışmalarında kaynak olarak kullanabilirler.

Türkiye'deki İlk Açık Erişim Politikası

- Toplam yayın sayısı: 2289 (2015: 1408)
- Makale sayısı: 673, **%29** (2015: 55, **%4**)
- Tez sayısı: 1419, **%62** (2015: 1311, **%93**)

T.C.

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ REKTÖRLÜĞÜ

Senato Karar Tarihi:07.04.2015

Toplantı sayısı :6

Karar Sayısı :5

a) İYTE akademisyenleri ve personeli o yıl içerisinde gerçekleştirdikleri bilimsel çalışmalarını yayına kabul edilir edilmez İYTE Açık Erişim Arşivi'ne aktarmakla sorumludur. Ancak patent başvurusu yapılması düşünülen çalışmalar başvuru gerçekleştikten sonra patent yayını ile aynı tarihte yayınlanır.

b) İYTE öğrencileri tezlerini bitirdiklerinde, en geç bir ay içerisinde İYTE Açık Erişim Arşivi'ne aktarmak zorundadırlar. Ancak patent başvurusu yapılması düşünülen çalışmalar başvuru gerçekleştikten sonra patent yayını ile aynı tarihte aktarılır.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Açık Erişim Yönergesi

Amaç

Madde 1: İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nde oluşturulan kurumsal arşiv, İYTE mensupları tarafından üretilen bilimsel bilginin derlenmesi, uzun dönemde korunarak bilgiye erişimin güvence altına alınması ve bu doğrultuda kurumumuz bilimsel ve entelektüel bilgi birikiminin geniş kitlelerce paylaşılmasını hedeflemektedir. Bu yönerge, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü mensupları tarafından üretilen bilimsel çalışmaların, Kütüphane bünyesinde oluşturulan İYTE Açık Erişim Arşivi'ne elektronik ortamda aktarılması ve açık erişime sunulmasına ilişkin usul ve esasları düzenler.

Açık Erişim Politikası Türleri

- Ulusal Açık Erişim Politikası
- Fon Sağlayıcı Açık Erişim Politikası
- Kurumsal Açık Erişim Politikası

Sayılarla Türkiye’de Açık Erişim Politikaları

- Ulusal Açık Erişim Politikası **YOK**
- Fon Sağlayıcı Açık Erişim Politikası **YOK**
- Kurumsal Açık Erişim Politikası: 90, **%50** (2015: 74, **%39**)
- 10 politika erişilebilir değil

Ulusal Kurumsal Arşiv Girişimleri

#	Üniversite/Kurum	Tür	Yazılım	Yıl	Politika	Handle	OAI	BASE	O.DOAR	ROAR	O.AIRE	R.MAP	DSpace
1	Abant İzzet Baysal Ü.	Devlet	DSpace	2014	Var	--	--	--	--	--	--	Var	--
2	Abdullah Gül Üniv.	Devlet	DSpace	2014	--	--	--	--	--	--	--	--	--
3	Acıbadem Üniv.	Vakıf	DSpace	2014	--	Var	--	--	--	--	--	--	--
4	Adana Bilim ve Tek. Ü.	Devlet	DSpace	2014	--	--	--	--	--	--	--	--	--
5	Adıyaman Üniv.	Devlet	DSpace	2014	Var	--	--	--	--	--	--	Var	--
6	Adnan Menderes Üniv.	Devlet	DSpace	2014	Var	Var	--	Var	Var	Var	Var	Var	Var
7	Afyon Kocatepe Üniv.	Devlet	DSpace	2014	Var	Var	--	Var	Var	Var	Var	Var	Var
8	Ahi Evran Üniv.	Devlet	DSpace	2014	Var	--	--	--	--	--	--	--	--
9	Ağrı İbrahim Çeçen Ü.	Devlet	DSpace	2015	--	--	--	--	--	--	--	--	--
10	Akdeniz Üniv.	Devlet	DSpace	2014	--	--	--	--	Var	--	--	--	Var
11	Aksaray Üniv.	Devlet	DSpace	2014	--	--	--	--	--	--	--	--	--
12	Amasya Üniv.	Devlet	DSpace	2014	--	--	--	--	--	--	--	--	--
13	Anadolu Üniv.	Devlet	DSpace	2014	--	Var	--	--	Var	Var	--	--	Var
14	Ankara Üniv.	Devlet	Mitos	--	Var	--	Var	Var	Var	Var	Var	Var	--

Ana Menü

[► KA Rehberleri](#)[► KA Politikası](#)[► DSpace](#)[► Özgür Yazılımlar](#)[► AE Dünyasından](#)[► Bibliyografya](#)[► Yayınlarımız](#)[► Fotoğraf Albümü](#)[► AE Arama Motorları](#)

Browse by Country

[▲ Up a level](#)

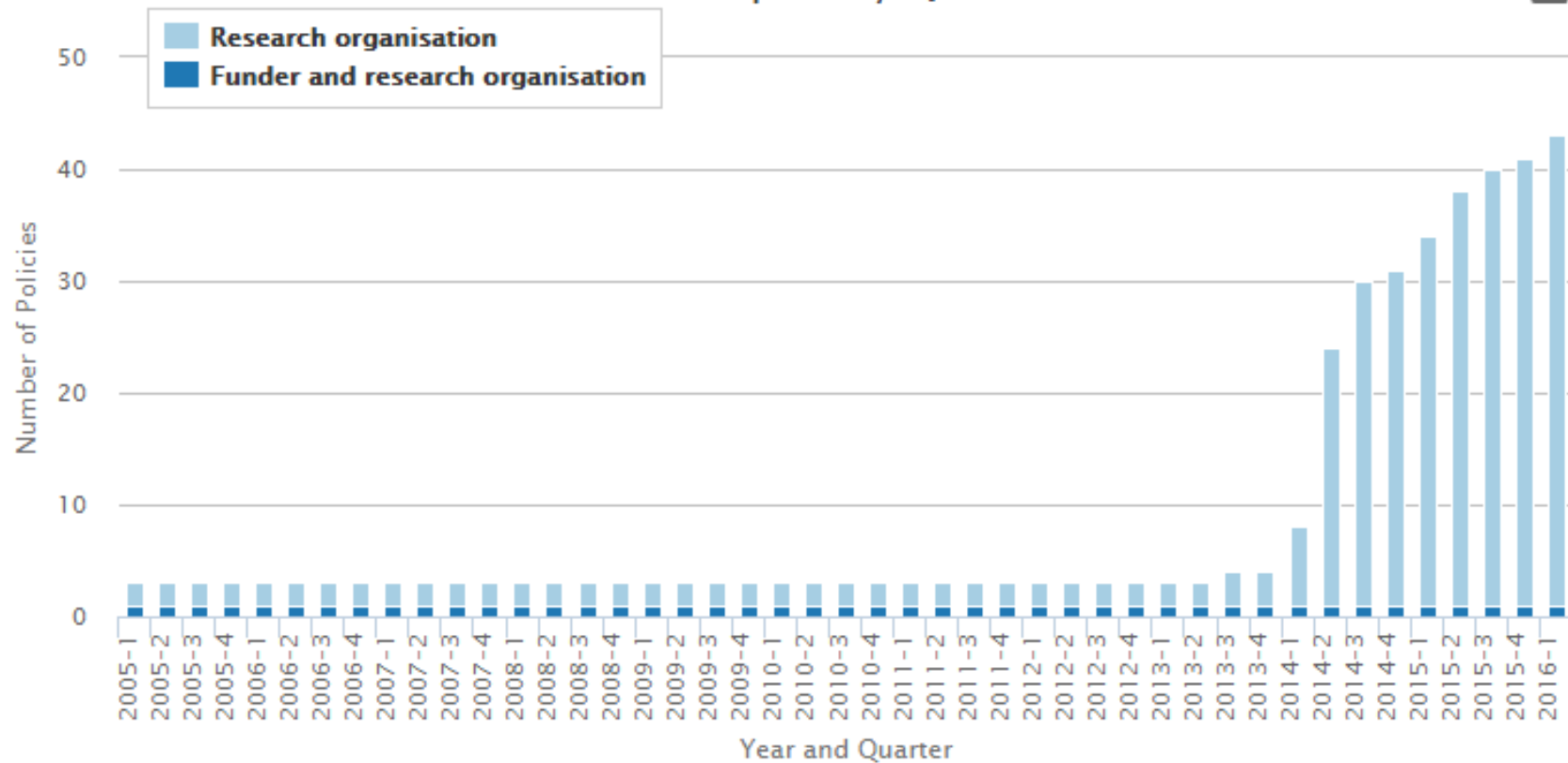
Export as EP3 XML ▼

Export

 Atom

- [Countries \(UN Geoscheme\)](#) (134)
 - [Europe](#) (134)
 - **Southern Europe** (134)
 - [Croatia](#) (2)
 - [Greece](#) (3)
 - [Italy](#) (23)
 - [Portugal](#) (22)
 - [Serbia](#) (1)
 - [Slovenia](#) (8)
 - [Spain](#) (32)
 - [Turkey](#) (43)

Policies Adopted by Quarter

ROARMAP Türkiye Politikaları

- Silinen 10 kayıt
- Güncellenmesi gereken 30 kayıt
- ROARMAP giriş için hazır ama girilmemiş 45 kayıt

ROARMAP

General

Policy Terms

Content types spec

Journal article

Making depos

Can making the deposi

Date deposit to be made Open Access: When publisher permits

Other Details

Is deposit a precondition for research evaluation (the 'Liège/HEFCE Model')?: Not Specified

Rights holding: Author retains key rights

Can rights retention be waived?: Not specified

Can author waive giving permission to make the article Open Access?: No

Policy's permitted embargo length for science, technology and medicine: 6 months

Policy's permitted embargo length for humanities and social sciences: 6 months

Can maximal allowable embargo length be waived?: No

Open licensing conditions: Not specified

Gold OA publishing option: Not Specified

Funding for APCs where charged by journals: Not Mentioned

Data

Yeterlilik Açısından Açık Erişim Politikaları

- Açık erişim politikalarının Avrupa Komisyonunun Horizon 2020 kapsamında belirlediği açık erişim politikası ile asgari düzeyde uyumlu olması için,
 1. Yayının hakem değerlendirmesinden geçip yayına kabul edilmiş son elektronik sürümünün açık erişime kaydedilmesi
 2. Yayının hakem denetiminden geçip yayına kabul edilmiş son kopyasının mümkün olan en kısa sürede, en geç yayınlanır yayınlanmaz açık arşive eklenmesi
 3. Araştırma sonuçlarının doğrulanması için gerekli olan araştırma verilerinin depolanmasının amaçlanması
 4. Depolanan yayınlara açık erişim sağlaması
 5. Depolanan yayınlara en geç 6 ay içerisinde erişim sağlaması (Sosyal ve Beşeri Bilimler için 12 ay)
 6. Açık erişimli / Karma dergilerde yayın yapmayı kabul etmesi
 7. Bibliyografik üst veriye açık erişim sağlaması

Aligning European OA policies with the Horizon 2020 OA policy

This article considers that the Horizon 2020 (H2020) Open Access (OA) policy can be adopted as a policy model in European Research Area (ERA) countries for the development and increasing alignment of OA policies. Accordingly, the OA policy landscape in five ERA countries – Greece, Italy, the Netherlands, Turkey and the UK – is assessed and the extent of alignment or divergence of those policies with the H2020 OA policy is examined. The article concludes by considering some of the impacts that aligning OA policies may have and looking at mechanisms that may contribute towards enhancing policy alignment.

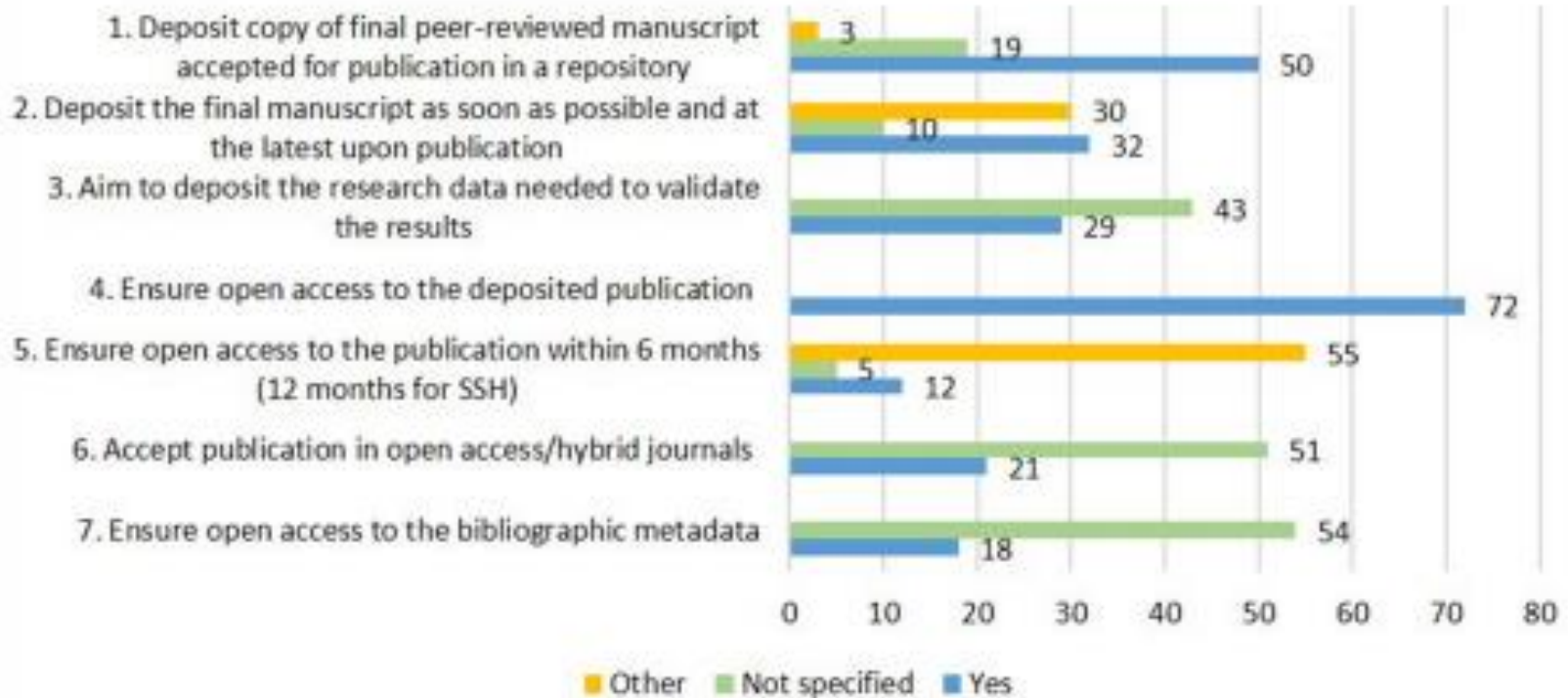
Note: the supporting data from this assessment may be found in the following data repository:
<https://zenodo.org/record/31155>.

Yeterlilik Açısından Açık Erişim Politikaları

- Türkiye’de 7 kriteri birlikte sağlayan bir açık erişim politikası YOK
- 6 kriteri sağlayan 3 politika (%4)

1 kriter	2 kriter	3 kriter	4 kriter	5 kriter	6 kriter	7 kriter
10 (%14)	11 (%15)	21 (%29)	14 (%20)	13 (%18)	3 (%4)	0

H2020 policy elements: criteria to evaluate OA policies:

Örnek Açık Erişim Politikası

Öğretim elemanlarının tüm hakemli dergi makalelerinin ve yayımlanmış konferans bildirilerinin elektronik kopyalarını **yayına kabul edilir edilmez en geç bir ay içinde [Örnek Üniversitesi Kurumsal Arşivinde] depolamaları şarttır.** Bu madde 1 Ocak 2010'dan bu yana yayımlanan **tüm hakemli makaleler ve konferans bildirileri için de geçerlidir.** *(İstendiği takdirde tezler, araştırma raporları, çalışma belgeleri, vb. gibi diğer tür yayınlar ve araştırma çıktıları da bu maddeye eklenebilir.)*

Örnek Açık Erişim Politikası

İlk maddede tanımlanan tüm yayınların **üst verilerinin** (başlık, yazarlar, kurumsal bağlantı, makaleyi kabul eden derginin adı, vs.) [**Örnek Üniversitesi Kurumsal Arşivinde**] **depolanması şarttır.**

Örnek Açık Erişim Politikası

[Örnek Üniversitesi Kurumsal Arşivinde] yayınların depolanmasından ve bu yayınlar için erişim koşullarının tanımlanmasından (açık erişim, ambargolu açık erişim, sınırlı erişim) ilk yazar sorumludur. **Yayınların depolama sırasında ya da daha sonra mümkün olan en kısa zamanda erişime açılması şarttır.** **[Örnek Üniversitesi Kurumsal Arşivi]** sınırlı erişim yayınların yazarlarına kullanıcılardan gelen bireysel e-baskı (electronic print) isteklerini karşılama izni verir. İlk yazar sağlanan bibliyografik verilerin kalitesinden sorumludur.

Örnek Açık Erişim Politikası

1 Ocak 2017 tarihinden itibaren Üniversitenin resmi raporlarında (örneğin, yıllık faaliyet raporları) ve **öğretim elemanlarının performanslarını ölçmek ve değerlendirmek (atama, yükseltme, araştırma destek başvuruları) amacıyla kullanılan özgeçmişlerinde sadece [Örnek Üniversitesi Kurumsal Arşivinde] olan ve yukarıdaki kurallara göre depolanan yayınlar dikkate alınır.**

Örnek Açık Erişim Politikası

Öğretim elemanları yayınlarının tam metinlerini **nedenlerini (örneğin, patent alma, ulusal güvenlik vb. gibi) Üniversitenin ilgili birimine belgelemek kaydıyla** bir süreliğine [**Örnek Üniversitesi Kurumsal Arşivi**] aracılığıyla erişime açmaktan **muaf tutulabilirler**. Süre bittiğinde bu yayınlar otomatik olarak erişime açılır.

Örnek Açık Erişim Politikası

[Örnek Üniversitesi] öğretim elemanlarını kamuya açık araştırma raporlarında kanıt işlevi gören ve/veya hakemli yayınlarda referans verilen **tüm araştırma veri setlerini kurumsal arşivde veya uygun başka bir açık veri arşivinde depolamak için teşvik eder.**

[Örnek Üniversitesi] bilimsel yayınlara açık erişimi teşvik eder ve **yayınlara açık erişim dergilerde yayımlanması için destek verir.**

Open Access Policy Alignment Strategies
for European Union Research

/pasteur4oa

/PASTEUR4OA

<http://www.pasteur4oa.eu/>

PASTEUR4OA

A decorative graphic consisting of numerous thin, parallel green lines of varying lengths and shades of green, radiating from a point in the top right corner and fanning out towards the bottom right.

AÇIK ERIŞİM POLİTİKA UYUMLULUĞU KONTROL LİSTESİ

Bu formu, Avrupa Komisyonu [sözleşmesi örneği](#) (Sürüm 1, ederek doldurun.

Eğer cevabınız verilen seçenek şartı belirtin. "Diğer" seçeneği uyumlu olmadığı anlamına gelir.

1. HAK SAHİPLERİ BİR KURUM MU?

- ☐ Evet, tüm hak sahipleri de
- ☐ Diğer, _____

2. NE DEPOLANACAK?

- ☐ Yayımlanmış sürümün r sürecine ilişkin tüm değiş (genelde bir PDF doküman)
- ☐ Yayının hakem denetimi edilerek hakemli makalenin tarafından biçimlendirilme
- ☐ Diğer, _____

3. NEREDE DEPOLANACAK?

- ☐ Bağlı olunan araştırma ku
- ☐ Konu bazlı / tematik arşiv

Araştırma Yapan Kurumlar için Politika Geliştirme ve Uygulama, Politikanın Etkinliği ve Uyumu için Pratik Bilgiler

PASTEUR4OA

Araştırma Yapan Kurumlar için Politika Geliştirme ve Uygulama, Politikanın Etkinliği ve Uyumu için Pratik Bilgiler

Yazar: Mafalda Picarra, Jisc

Gözden geçirenler: Alma Swan, EOS ve Marina Angelaki, EKT

Ekim 2015

İngilizce aslından Türkçeye çevirenler: Güleda Doğan, Yaşar Tonta, Umut AI, Orçun Madran (Hacettepe Üniversitesi)

Araştırma Yapan Kurumlar için Açık Erişim Politikası Geliştirme ve Uygulama İlkeleri

Yazarlar: Victoria Tsoukala, Marina Angelaki (EKT)

Gözden geçirenler: Alma Swan (EOS), Mafalda Picarra (Jisc), Eloy Rodrigues (U Minho)

Eylül 2015

İngilizce aslından Türkçeye çevirenler: Güleda Doğan, Yaşar Tonta, Umut Al, Orçun

Açık Erişim politika etkinliği: Araştırma kurumları için kısa bilgilendirme

Yazar: Alma Swan (EOS)

Gözden Geçiren: Eloy Rodrigues (Minho Üniversitesi)

Eylül 2015

İngilizce aslından Türkçeye çevirenler: Güleda Doğan, Yaşar Tonta, Umut Al, Orçun Madran (Hacettepe Üniversitesi)

Mart 2016

Open Access Policy Alignment Strategies
for European Union Research

PASTEUR4OA

Türkiye’de Açık Erişim Politikaları

Güleda Doğan, guledaduziyol@gmail.com

Hacettepe Üniversitesi

Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü